

Dokument na schôdzu

A8-0228/2018

27.6.2018

SPRÁVA

o rovnosti jazykov v digitálnom veku
(2018/2028(INI))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajca: Jill Evans

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko (*):
Marisa Matias, Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	14
STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU	18
INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM	25
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	26

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o rovnosti jazykov v digitálnom veku (2018/2028(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2 a článok 3 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na článok 21 ods. 1 a článok 22 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Dohovor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva, ktorý organizácia UNESCO prijala v roku 2003,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora¹,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora²,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2240 z 25. novembra 2015, ktorým sa zriaďuje program pre riešenia interoperability a spoločné rámce pre verejnú správu, podniky a občanov v Európe (program ISA²) ako prostriedok modernizácie verejného sektora³,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 21. novembra 2008 o európskej stratégii pre viacjazyčnosť (2008/C 320/01)⁴,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 3 decembra 2013, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a ktorým sa zrušujú rozhodnutia 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES a 2006/975/ES⁵,
- so zreteľom na Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD), ktorý EÚ ratifikovala v roku 2010,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. septembra 2008 s názvom Viacjazyčnosť: devíza pre Európu a spoločný záväzok (COM(2008)0566),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. augusta 2010 s názvom Digitálna agenda pre Európu (COM(2010)0245),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. januára 2012 s názvom Koherentný rámec na posilnenie dôvery v jednotný digitálny trh elektronického obchodu a online služieb

¹ Ú. v. EÚ C 345, 31.12.2003, s. 90.

² Ú. v. EÚ L 175, 27.6.2013, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 318, 4.12.2015, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ C 320, 16.12.2008, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 965.

(COM(2011)0942),

- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. mája 2015 s názvom Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe (COM(2015)0192),
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Digitálna agenda pre Európu COM(2010)0245¹,
- so zreteľom na odporúčanie o podpore a využívaní viacjazyčnosti a univerzálneho prístupu ku kybernetickému priestoru, ktoré bolo prijaté na 32. zasadnutí generálnej konferencie UNESCO v Paríži 15. októbra 2003,
- so zreteľom na správu o osobitnom prieskume Eurobarometra č. 386 s názvom Európania a ich jazyky, ktorá bola zverejnená v júni 2012,
- so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady v Barcelone z 15. a 16. marca 2002 (SN 100/1/02 REV 1),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 1988 o posunkových jazykoch pre nepočujúcich²,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. januára 2004 o ochrane a podpore kultúrnej rozmanitosti: úloha európskych regiónov a medzinárodných organizácií ako UNESCO a Rada Európy³ a na svoje uznesenie zo 4. septembra 2003 o európskych regionálnych a menej používaných jazykoch – jazykoch menšín v EÚ – v kontexte rozšírenia a kultúrnej rozmanitosti⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. marca 2009 o viacjazyčnosti: devíza pre Európu a spoločný záväzok⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. septembra 2013 o ohrozených európskych jazykoch a jazykovej rozmanitosti v Európskej únii⁶,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. februára 2018 o ochrane a nediskriminácii menšín v členských štátoch EÚ⁷,
- so zreteľom na štúdiu výskumnej služby Európskeho parlamentu (EPRS) a oddelenia vedeckej predikcie (STOA) s názvom Rovnosť jazykov v digitálnom veku – smerom k projektu Ľudský jazyk, ktorá bola zverejnená v marci 2017,
- zo zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,

¹Ú. v. EÚ C 54, 19.2.2011, s. 58.

² Ú. v. EÚ C 187, 18.7.1988, s. 236.

³ Ú. v. EÚ C 92 E, 16.4.2004, s. 322.

⁴ Ú. v. EÚ C 76 E, 25.3.2004, s. 374.

⁵ Ú. v. EÚ C 117 E, 6.5.2010, s. 59.

⁶ Ú. v. EÚ C 93, 9.3.2016, s. 52.

⁷ Prijaté texty, P8_TA(2018)0032.

- so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a stanovisko Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A8-0228/2018),
- A. keďže jazykové technológie môžu uľahčiť komunikáciu pre nepočujúcich a nedoslýchavých, nevidiacich a osoby so zrakovým postihnutím a tých, ktorí majú dyslexiu, a keďže na účely tejto správy sa „jazyková technológia“ vzťahuje na technológiu, ktorá podporuje nielen hovorené jazyky, ale aj posunkové jazyky, pričom uznáva, že posunkové jazyky sú dôležitým prvkom európskej jazykovej rozmanitosti;
- B. keďže rozvoj jazykových technológií sa týka mnohých oblastí a disciplín výskumu vrátane výpočtovej lingvistiky, umelej inteligencie, počítačovej vedy a lingvistiky s aplikáciami, ako sú okrem iného spracovanie prirodzeného jazyka, textová analytika, rečová technológia a hĺbková analýza textu);
- C. keďže podľa správy o osobitnom prieskume Eurobarometra č. 386 s názvom Európania a ich jazyky je vyše polovica Európanov (54 %) schopná viesť konverzáciu aspoň v jednom ďalšom cudzom jazyku, jedna štvrtina (25 %) je schopná hovoriť aspoň dvomi ďalšími jazykmi a jeden z desiatich (10 %) je zbehlý najmenej v troch jazykoch;
- D. keďže v Európskej únii existuje 24 úradných jazykov a viac ako 60 národných, regionálnych a menšinových jazykov okrem jazykov migrantov a podľa Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) rôzne štátom uznané posunkové jazyky; keďže viacjazyčnosť predstavuje jeden z najväčších prínosov kultúrnej rozmanitosti v Európe a zároveň je jednou z najvýznamnejších výziev, pokiaľ ide o vytvorenie skutočne integrovanej EÚ;
- E. keďže pri prekonávaní geografických, sociálnych a hospodárskych prekážok širokopásmového prístupu je podpora miestnych komunít, ako sú pôvodné, vidiecke alebo odľahlé spoločenstvá, nevyhnutným predpokladom účinnej politiky viacjazyčnosti EÚ;
- F. keďže viacjazyčnosť patrí do rozsahu pôsobnosti niekoľkých oblastí politiky EÚ vrátane kultúry, vzdelávania, hospodárstva, digitálneho jednotného trhu, celoživotného vzdelávania, zamestnávania, sociálneho začleňovania, konkurencieschopnosti, mládeže, občianskej spoločnosti, mobility, výskumu a médií; keďže odstraňovaniu prekážok medzikultúrneho a medzijazykového dialógu treba venovať viac pozornosti a podporovať vzájomné porozumenie;
- G. keďže Komisia uznáva, že jednotný digitálny trh musí byť viacjazyčný; keďže nebola navrhnutá žiadna spoločná politika EÚ na riešenie problému jazykových prekážok;
- H. keďže jazykové technológie sa používajú prakticky v prípade všetkých každodenných digitálnych produktov a služieb, pretože väčšina z nich do určitej miery používa jazyk, najmä všetky produkty súvisiace s internetom, ako sú vyhľadávače, sociálne siete, služby elektronického obchodu; keďže používanie jazykových technológií má vplyv aj na sektory základného významu pre každodennú pohodu európskych občanov, ako sú vzdelávanie, kultúra a zdravie;
- I. keďže cezhraničný elektronický obchod je veľmi slabý, pretože len 16 % európskych občanov si v roku 2015 nakupovalo online z iných krajín EÚ; keďže jazykové

technológie môžu prispieť k budúcej európskej cezhraničnej komunikácii a komunikácii medzi jazykmi, podnietiť hospodársky rast a sociálnu stabilitu a obmedziť prirodzené prekážky, a tým rešpektovať a podporovať súdržnosť a konvergenciu a posilňovať konkurencieschopnosť EÚ v celosvetovom meradle;

- J. keďže technologický rozvoj sa čoraz viac zakladá na jazyku a má dôsledky pre rast a spoločnosť; keďže sú naliehavo potrebné politiky, ktoré viac zohľadňujú jazyky a technologický, ale aj skutočne multidisciplinárny výskum a vzdelávanie v oblasti digitálnej komunikácie a jazykových technológií a ich vzťah k rastu a spoločnosti;
- K. keďže splnenie barcelonského cieľa, ktorým je umožniť občanom dobre komunikovať vo svojom materinskom jazyku a v dvoch ďalších jazykoch, by okrem prístupu na jednotný digitálny trh ľuďom prinieslo viac príležitostí, pokiaľ ide o prístup ku kultúrnemu, vzdelávaciemu a vedeckému obsahu v digitálnej podobe a občiansku účasť; keďže dodatočné prostriedky a nástroje, najmä tie, ktoré poskytujú jazykové technológie, sú kľúčom ku správne mu zaobchádzaniu s európskou viacjazyčnosťou a presadzovaniu individuálnej viacjazyčnosti;
- L. keďže v oblasti umelej inteligencie bol zaznamenaný výrazný prelom a tempo vývoja jazykových technológií bolo rýchle; keďže jazykovo zameraná umelá inteligencia ponúka nové možnosti digitálnej komunikácie, digitálne zlepšenú komunikáciu, komunikáciu s pomocou technológií a spoluprácu vo všetkých európskych jazykoch (a mimo nich), poskytovanie rovnakého prístupu hovoriacich rôznymi jazykmi k informáciám a znalostiam a zlepšovanie funkcií siete IT;
- M. keďže spoločné európske hodnoty, ako sú spolupráca, solidarita, rovnosť, uznanie a rešpekt, by mali znamenať, že všetci občania majú úplný a rovnaký prístup k digitálnym technológiám, čím by sa nielen zlepšila európska súdržnosť a životné podmienky, ale by sa tým aj umožnil viacjazyčný digitálny jednotný trh;
- N. keďže dostupnosť technologických nástrojov, ako sú videohry alebo vzdelávacie aplikácie v menšinových a menej používaných jazykoch, je kľúčová na rozvoj jazykových zručností, najmä u detí;
- O. keďže ľudia hovoriaci menej používanými európskymi jazykmi musia byť schopní vyjadrovať sa kultúrne zmysluplnými spôsobmi a vytvoriť vlastný kultúrny obsah v miestnych jazykoch;
- P. keďže vďaka vzniku metód ako hĺbkové učenie sa, ktoré sú založené na väčšej výpočtovej sile a prístupe k obrovskému množstvu údajov, sa jazykové technológie stávajú skutočným riešením na prekonanie jazykových bariér;
- Q. keďže jazykové bariéry majú výrazný vplyv na budovanie európskej identity a budúcnosť európskeho integračného procesu; keďže rozhodovanie a politiky EÚ by sa mali oznamovať občanom EÚ v ich materinskom jazyku online aj offline;
- R. keďže jazyk predstavuje veľmi významnú časť neustále rastúceho bohatstva veľkých dát (big data);

- S. keďže v ľudských jazykoch je vyjadrené obrovské množstvo údajov; keďže riadenie jazykových technológií by mohlo umožniť širokú škálu inovatívnych produktov a služieb IT v priemysle, obchode, vo verejnej správe, výskume, verejných službách a v administratíve, pričom by sa obmedzili prirodzené prekážky a znížili trhové náklady;

Súčasná prekážka dosiahnutia rovnosti jazykov v digitálnom veku v Európe

1. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v dôsledku nedostatočne primeraných politík v Európe sa v súčasnosti prehlbujú technologické rozdiely medzi jazykmi s dostatočnými zdrojmi a jazykmi s obmedzenejšími zdrojmi, nezávisle od toho, či v prípade jazykov s obmedzenejšími zdrojmi ide o úradné, poloúradné alebo neúradné jazyky EÚ; okrem toho vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že viac ako 20 európskym jazykom hrozí, že ako digitálny jazyk zaniknú; poznamenáva, že EÚ a jej inštitúcie majú povinnosť posilňovať, podporovať a presadzovať jazykovú rozmanitosť v Európe;
2. poukazuje na to, že v poslednom desaťročí mala digitálna technológia značný vplyv na vývoj jazyka, ktorý je aj naďalej ťažké hodnotiť; odporúča tvorcom politík, aby dôkladne zvážili štúdie, ktoré preukazujú, že digitálna komunikácia narúša gramotnosť mladých dospelých, čo vedie k bariéram medzi generáciami v oblasti gramatiky a gramotnosti a k celkovému ochudobneniu jazyka; zastáva názor, že digitálna komunikácia by mala slúžiť na rozšírenie, obohacovanie a rozširovanie jazykov a že tieto ambície by sa mali odzrkadliť v národnom vzdelávaní v oblasti gramotnosti a v politikách v oblasti gramotnosti;
3. zdôrazňuje, že menej používané európske jazyky sú značne znevýhodnené v dôsledku akútneho nedostatku nástrojov a zdrojov a financovania výskumu, čo obmedzuje a zužuje rozsah práce vykonávanej výskumnými pracovníkmi, ktorí dokonca aj vybavení potrebnými technickými zručnosťami nie sú schopní plne zabezpečiť využívanie jazykových technológií;
4. berie na vedomie prehlbovanie digitálnej priepasti medzi bežne používanými a menej používanými jazykmi a narastajúcu digitalizáciu európskej spoločnosti, čo vedie k rozdielom v prístupe k informáciám najmä u osôb s nízkym vzdelaním, u starších osôb, osôb s nízkym príjmom a zo znevýhodnených prostredí; zdôrazňuje, že nerovnosť by sa zmenšila sprístupnením obsahu v rôznych jazykoch;
5. poznamenáva, že hoci Európa má silnú vedeckú základňu v oblasti jazykového inžinierstva a technológie a v čase, keď jazykové technológie predstavujú pre ňu obrovskú príležitosť, a to z hospodárskeho aj kultúrneho hľadiska, stále výrazne zaostáva, pokiaľ ide o fragmentáciu trhu, nedostatočné investície do vedomostí a kultúry, nedostatočne koordinovaný výskum, nedostatočné financovanie a právne prekážky; ďalej konštatuje, že na trhu v súčasnosti dominujú mimoeurópske subjekty, ktoré sa nezaoberajú osobitnými potrebami viacjazyčnej Európy; zdôrazňuje potrebu presunúť túto paradigmu a posilniť vedúce postavenie Európy v oblasti jazykových technológií, a to vytvorením projektu, ktorý bude osobitne prispôbený potrebám a požiadavkám Európy;
6. konštatuje, že jazykové technológie sú v prvom rade dostupné v anglickom jazyku; uvedomuje si, že veľkí globálni a európski výrobcovia a spoločnosti často vyvíjajú

jazykové technológie aj pre hlavné európske jazyky s relatívne veľkými trhmi: španielsky, francúzsky a nemecký (tieto jazyky už trpia v niektorých podoblastiach nedostatkom zdrojov); zdôrazňuje však, že by sa mali prijať všeobecné opatrenia na úrovni EÚ (politika, financovanie, výskum a vzdelávanie) s cieľom zabezpečiť rozvoj jazykových technológií pre úradné jazyky EÚ, ktoré sú menej rozšírené, a mali by sa zaviesť osobitné opatrenia na úrovni EÚ (politika, financovanie, výskum a vzdelávanie) s cieľom zahrnúť regionálne a menšinové jazyky do rámca takéhoto rozvoja a podporovať ich;

7. trvá na tom, že je potrebné lepšie využívať nové technologické prístupy, ktoré sú založené na zvýšenom výpočtovom výkone a lepšom prístupe k značnému objemu dát, s cieľom podporiť rozvoj neurónových sietí hĺbkového učenia, vďaka ktorým sú technológie pre ľudské jazyky skutočným riešením problému jazykových prekážok; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila dostatočné financovanie na podporu takéhoto technologického rozvoja;
8. poukazuje na to, že jazyky s menším počtom používateľov potrebujú náležitú podporu zainteresovaných strán vrátane písmaľojární pre diakritické znamienka, výrobcov klávesníc a systémov pre správu obsahu s cieľom riadne ukladať, spracúvať a zobrazovať obsah v takýchto jazykoch; žiada Komisiu, aby posúdila, ako možno takúto podporu podnieť a zahrnúť ako odporúčanie v rámci postupu verejného obstarávania v EÚ;
9. vyzýva členské štáty, aby podporili využívanie viacerých jazykov v digitálnych službách, ako sú mobilné aplikácie;
10. so znepokojením konštatuje, že jednotný digitálny trh zostáva fragmentovaný v dôsledku výrazných bariér vrátane jazykových bariér, čo bráni obchodovaniu online, komunikácii prostredníctvom sociálnych sietí a iných komunikačných kanálov a cezhraničnej výmene kultúrneho, kreatívneho a audiovizuálneho obsahu, ako aj väčšiemu rozšíreniu celoeurópskych verejných služieb; zdôrazňuje, že kultúrna rozmanitosť a viacjazyčnosť v Európe by mohli mať prospech z cezhraničného prístupu k obsahu, najmä na vzdelávacie účely; vyzýva Komisiu, aby vypracovala silnú a koordinovanú stratégiu pre viacjazyčný jednotný digitálny trh;
11. konštatuje, že jazykové technológie v európskej politickej agende v súčasnosti nehrajú žiadnu úlohu, a to aj napriek tomu, že rešpektovanie jazykovej rozmanitosti je zakotvené v zmluvách;
12. vyzdvihuje dôležitú priekopnícku úlohu predchádzajúcich výskumných sietí financovaných zo zdrojov EÚ, ako sú siete FLReNet, CLARIN, HBP a META-NET (vrátane META-SHARE) pri vytváraní európskej platformy pre jazykové technológie;

Zlepšenie inštitucionálneho rámca pre politiky v oblasti jazykových technológií na úrovni EÚ

13. vyzýva Radu, aby vypracovala odporúčanie o ochrane a podpore kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v Únii vrátane oblasti jazykových technológií;
14. odporúča, aby Komisia v záujme zviditeľnenia jazykových technológií v Európe

pridelila oblasť „viacjazyčnosti a jazykových technológií“ do portfólia komisára; domnieva sa, že vzhľadom na význam jazykovej rozmanitosti pre budúcnosť Európy by zodpovedný komisár mal byť poverený úlohou podporovať jazykovú rozmanitosť a rovnosť na úrovni EÚ;

15. navrhuje zabezpečiť komplexnú právnu ochranu na úrovni EÚ pre 60 regionálnych a menšinových jazykov, uznávanie kolektívnych práv národných a jazykových menšín v digitálnom svete a výučbu materinského jazyka pre osoby, ktoré hovoria úradnými a neúradnými jazykmi EÚ;
16. nabáda tie členské štáty, ktoré už vyvinuli vlastné úspešné stratégie politiky v oblasti jazykových technológií, aby sa podelili o svoje skúsenosti a osvedčené postupy s cieľom pomôcť iným vnútroštátnym, regionálnym a miestnym orgánom pri vytváraní ich vlastných stratégií;
17. vyzýva členské štáty, aby vypracovali komplexné politiky súvisiace s jazykom a aby vyčlenili zdroje a použili vhodné nástroje na podporu a uľahčenie jazykovej rozmanitosti a viacjazyčnosti v digitálnej oblasti; zdôrazňuje spoločnú zodpovednosť EÚ a členských štátov spolu s univerzitami a ďalšími verejnými inštitúciami, pokiaľ ide o prispievanie k zachovaniu ich jazykov v digitálnom svete a vytváranie databáz a technológií prekladu pre všetky jazyky EÚ vrátane jazykov, ktoré sú menej rozšírené; požaduje koordináciu medzi výskumom a priemyslom so spoločným cieľom zlepšiť digitálne možnosti prekladu jazyka a s otvoreným prístupom k údajom potrebným na technologický pokrok;
18. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali stratégie a politické opatrenia, ktoré uľahčia viacjazyčnosť na digitálnom trhu; v tejto súvislosti žiada, aby Komisiu a členské štáty vymedzili minimálne jazykové zdroje, ktorými by mali disponovať všetky európske jazyky, ako sú súbory údajov, lexikóny, záznamy reči, prekladové pamäte, anotované korpusy a encyklopedické obsahy, aby sa tak vyhli digitálnemu zániku;
19. odporúča Komisii, aby zvažila vytvorenie centra pre jazykovú rozmanitosť, ktoré by zvýšilo povedomie o význame menej používaných, regionálnych a menšinových jazykov, a to aj v oblasti jazykových technológií;
20. žiada Komisiu, aby prehodnotila svoju „rámcovú stratégiu pre viacjazyčnosť“ a navrhla jasný akčný plán, ako podporovať jazykovú rozmanitosť a prekonať jazykové bariéry v digitálnej oblasti;
21. vyzýva Komisiu, aby sa jazykové technológie tých členských štátov, ktoré sú malé a majú svoj vlastný jazyk, stali jej prioritou s cieľom zdôrazniť jazykové výzvy, ktorým čelia;
22. zdôrazňuje, že rozvoj jazykovej technológie uľahčí titulkovanie, dabovanie a preklad videohier a softvérových aplikácií do menšinových a menej používaných jazykov;
23. zdôrazňuje, že je potrebné znížiť technologické rozdiely medzi jazykmi posilnením prenosu znalostí a technológií;
24. naliehavo vyzýva členské štáty, aby predložili účinné spôsoby upevnenia svojich

rodných jazykov;

Odporúčania pre politiky EÚ v oblasti výskumu

25. vyzýva Komisiu, aby vytvorila rozsiahly dlhodobý koordinovaný program financovania výskumu, vývoja a inovácií v oblasti jazykových technológií na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ktorý je osobitne prispôsobený potrebám a požiadavkám Európy; zdôrazňuje, že program by sa mal snažiť riešiť hlboké prirodzené jazykové chápanie a zvýšiť efektívnosť spoločným využívaním znalostí, infraštruktúr a zdrojov na rozvíjanie inovačných technológií a služieb s cieľom dosiahnuť ďalší vedecký prelom v tejto oblasti a pomôcť znížiť technologickú priepasť medzi európskymi jazykmi; zdôrazňuje, že by sa to malo uskutočniť za účasti výskumných centier, akademickej obce, podnikov (najmä MSP a startupov) a iných príslušných zainteresovaných strán; ďalej zdôrazňuje, že tento projekt by mal byť otvorený, založený na cloudových technológiách a interoperabilný a mal by poskytovať ľahko rozšíriteľné a vysokovýkonné základné nástroje pre početné aplikácie jazykových technológií;
26. je presvedčený, že integrátori IKT v EÚ by mali získať hospodárske stimuly v záujme urýchlenia poskytovania služieb založených na cloudových technológiách, aby sa umožnila plynulá integrácia technológií pre ľudské jazyky do ich aplikácií elektronického obchodu, najmä s cieľom zabezpečiť, aby MSP využívali výhody automatizovaného prekladu;
27. zdôrazňuje, že Európa si musí zaistiť svoje vedúce postavenie v oblasti umelej inteligencie zameranej na jazyky; pripomína, že spoločnosti EÚ majú najlepšie predpoklady na poskytovanie riešení prispôbovaných našim osobitným kultúrnym, spoločenským a hospodárskym potrebám;
28. domnieva sa, že osobitnými programami v rámci súčasných systémov financovania, ako je Horizont 2020, ako aj následnými programami financovania by sa mal podporiť dlhodobý základný výskum, ako aj prenos poznatkov a technológií medzi krajinami a regiónmi;
29. odporúča vytvorenie európskej platformy jazykových technológií so zástupcami všetkých európskych jazykov, ktorá umožní zdieľanie zdrojov, služieb a balíkov s otvoreným zdrojovým kódom súvisiacich s jazykovými technológiami, najmä medzi univerzitami a výskumnými centrami, a to pri súčasnom zabezpečení toho, aby všetky schémy financovania mohli fungovať aj v rámci komunity otvorených zdrojov a aby komunita mala k nim prístup;
30. odporúča zavedenie alebo rozšírenie projektov, okrem iného napríklad aj projektu digitálnej jazykovej rozmanitosti, ktoré vykonávajú výskum v oblasti digitálnych potrieb všetkých európskych jazykov tak s veľmi malým počtom hovoriacich, ako aj jazykov s veľkým počtom hovoriacich, a to s cieľom riešiť problém digitálnej priepasti a pomôcť pripraviť tieto jazyky na udržateľnú digitálnu budúcnosť;
31. odporúča aktualizáciu série bielych kníh META-NET-u zverejnenej v roku 2012 vo forme celoeurópskeho prieskumu týkajúceho sa stavu jazykových technológií, zdrojov pre všetky európske jazyky, informácií o jazykových bariérach a politikách týkajúcich sa tejto problematiky s cieľom poskytnúť možnosť posúdiť a rozvíjať politiky v oblasti

jazykových technológií;

32. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila platformu financovania technológie pre ľudské jazyky, ktorá bude vychádzať z vykonávania siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu a technického rozvoja, programu Horizont 2020 a Nástroja na prepájanie Európy (NPE); navyše sa domnieva, že Komisia by mala klásť dôraz na výskumné oblasti potrebné na zabezpečenie hlbokého chápania jazyka, ako je napríklad výpočtová lingvistika, lingvistika, umelá inteligencia, jazykové technológie, počítačová veda a kognitívna veda;
33. poukazuje na to, že jazyk môže byť prekážkou pre prenos vedeckých znalostí; konštatuje, že väčšina uznávaných vedeckých časopisov vychádza v angličtine, čo vedie k veľkému posunu v tvorbe a šírení akademických znalostí; zdôrazňuje potrebu zohľadniť tieto podmienky vytvárania znalostí v európskych výskumných a inovačných politikách a programoch; naliehavo vyzýva Komisiu, aby hľadala riešenia na zabezpečenie dostupnosti vedeckých poznatkov v iných jazykoch ako angličtine a podporovala rozvoj umelej inteligencie pre prirodzený jazyk;

Politiky v oblasti vzdelávania na zlepšenie budúcnosti jazykových technológií v Európe

34. domnieva sa, že vzhľadom na súčasnú situáciu, keď trh jazykových technológií ovládajú mimoeurópske subjekty, by sa európske politiky v oblasti vzdelávania mali zameriavať na udržanie talentov v Európe, mali by analyzovať súčasné potreby v oblasti vzdelávania týkajúce sa jazykových technológií (vrátane všetkých dotknutých oblastí a disciplín) a na základe tohto poskytnúť usmernenia na vykonávanie súdržnej jednotnej akcie na európskej úrovni a zvyšovať povedomie žiakov a študentov o pracovných príležitostiach v odvetví jazykových technológií vrátane odvetvia umelej inteligencie zameranej na jazyk;
35. zastáva názor, že digitálne učebné materiály sa musia vypracúvať aj v menšinových a regionálnych jazykoch, čo je dôležité z hľadiska nediskriminácie, ak chceme zabezpečiť rovnosť príležitostí a rovnaké zaobchádzanie;
36. poukazuje na potrebu podporovať ešte väčšiu účasť žien v oblasti európskych štúdií o jazykových technológiách ako rozhodujúceho faktora v rozvoji výskumu a inovácií;
37. navrhuje, aby Komisia a členské štáty podporovali používanie jazykových technológií v rámci kultúrnych a vzdelávacích výmen medzi európskymi občanmi, ako je Erasmus+, a to napríklad online jazyková podpora Erasmus+, s cieľom znížiť prekážky, ktoré jazyková rozmanitosť môže predstavovať pre medzikultúrny dialóg a vzájomné porozumenie, a to najmä v písomnom a audiovizuálnom prejave;
38. odporúča, aby členské štáty vypracovali aj programy digitálnej gramotnosti v menšinových a regionálnych jazykoch Európy a do učebných osnov svojich škôl, univerzít a technických vysokých škôl zaviedli odbornú prípravu a nástroje v oblasti jazykových technológií; ďalej zdôrazňuje skutočnosť, že gramotnosť zostáva významným faktorom a absolútnym predpokladom pokroku v digitálnom začleňovaní komunit;

39. zdôrazňuje, že členské štáty by mali poskytnúť podporu, ktorú vzdelávacie inštitúcie potrebujú na zlepšenie digitalizácie jazykov v EÚ;

Jazykové technológie: prínos pre súkromné spoločnosti a verejné orgány

40. zdôrazňuje potrebu podporovať rozvoj investičných nástrojov a programov na urýchlenie rozvoja, ktoré sa zameriavajú na intenzívnejšie používanie jazykových technológií v kultúrnom a kreatívnom odvetví, pričom sa osobitne zameriavajú na spoločnosti s obmedzenými zdrojmi a podporujú rozvoj kapacít v oblasti jazykových technológií v oblastiach, kde je toto odvetvie menej rozvinuté;
41. naliehaovo požaduje vypracovanie opatrení a primerané financovanie s cieľom umožniť európskym MSP a startupom ľahký prístup a využívanie jazykových technológií a posilniť ich postavenie, aby mohli rozšíriť svoje podnikanie online prostredníctvom prístupu na nové trhy a k novým príležitostiam rozvoja, a tým zvýšiť svoju úroveň inovácií a tvorby pracovných miest;
42. vyzýva inštitúcie EÚ, aby zvyšovali informovanosť o výhodách dostupnosti online služieb, obsahu a produktov vo viacerých jazykoch vrátane menej používaných, regionálnych a menšinových jazykov pre podniky, verejné orgány a občanov s cieľom prekonať jazykovú bariéru a pomáhať zachovať kultúrne dedičstvo jazykových spoločností;
43. podporuje rozvoj viacjazyčných verejných elektronických služieb v rámci európskych, vnútroštátnych a prípadne regionálnych a miestnych správ prostredníctvom inovatívnych, inkluzívnych a podporných jazykových technológií, ktoré znížia rozdiely medzi jazykmi a jazykovými spoločnosťami, podpora rovnaký prístup k službám, podnetia mobilitu podnikov, občanov a pracovníkov v Európe a zabezpečia dosiahnutie inkluzívneho viacjazyčného jednotného digitálneho trhu;
44. vyzýva správne orgány na všetkých úrovniach, aby zlepšili prístup k online službám a informáciám v rôznych jazykoch, najmä v službách v cezhraničných regiónoch a pri záležitostiach súvisiacich s kultúrou, a aby využívali už existujúce bezplatné jazykové technológie s otvorenými zdrojmi vrátane strojového prekladu, rozpoznávania reči, prenosu textu do reči a inteligentných lingvistických systémov, ako sú tie, ktoré vykonávajú viacjazyčné vyhľadávanie informácií, sumarizáciu/abstrahovanie a porozumenie reči, s cieľom zlepšiť dostupnosť týchto služieb;
45. zdôrazňuje význam techník hĺbkovej analýzy textov a údajov na rozvoj jazykových technológií; zdôrazňuje, že je potrebné posilniť spoluprácu medzi priemyslom a vlastníkmi údajov; zdôrazňuje, že je potrebné prispôsobiť regulačný rámec a zabezpečiť otvorenejšie, interoperabilné využitie a zhromažďovanie jazykových zdrojov; konštatuje, že citlivé informácie by sa nemali prenášať do obchodných spoločností a ich bezplatného softvéru, pretože nie je jasné, ako by mohli využiť získané poznatky, ako napríklad v prípade zdravotných údajov;

o

46. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Európska únia predstavuje jedinečný projekt zahŕňajúci viac než 500 miliónov občanov hovoriacich približne 80 rôznymi jazykmi. Viacjazyčnosť síce predstavuje jednu z najvýznamnejších hodnôt Európy, zároveň je však aj jednou z najväčších výziev, pokiaľ ide o vytvorenie kultúrnej a sociálne integrovanej EÚ, ako aj prekážkou splnenia cieľov jednotného digitálneho trhu.

Jazykové technológie sú súčasťou mnohých každodenných digitálnych produktov a služieb, pretože väčšina z nich do určitej miery používa jazyk. Mobilné komunikácie, sociálne médiá, inteligentné asistenčné systémy a rečové rozhrania menia spôsob vzájomnej interakcie občanov, spoločností a verejných správ v digitálnom svete. Okrem toho sú jazykové technológie užitočné aj pri vytváraní viacjazyčných zdrojov a obsahu mimo digitálnej sféry. Napriek tomu, že jazykové technológie majú v rámci tejto digitálnej revolúcie zásadný nápomocný technologický význam, v programoch európskych politikov nie sú riadne zastúpené.

Jazykové technológie prispievajú k rovnosti všetkých európskych občanov v ich každodennom živote, a to bez ohľadu na jazyk, ktorým hovoria.

Hoci z jazykových technológií majú najväčší prospech malé či menšinové jazyky, často majú k dispozícii len málo nástrojov a zdrojov, alebo ich dokonca nemajú k dispozícii vôbec. V skutočnosti je medzi veľkými jazykmi s dobrými zdrojmi a inými úradnými, polouúradnými a neúradnými jazykmi EÚ, z ktorých už niektorým možno hrozí digitálny zánik, čoraz väčšia technologická priepasť.

S cieľom preklenúť túto technologickú priepasť by sa politiky mali zameriavať na podporu vývoja technológií pre všetky európske jazyky. Zachovanie jazyka a tým aj kultúry vytvorenej okolo neho je úzko späté s jeho schopnosťou fungovať a byť užitočný v modernom a meniacom sa prostredí, akým je digitálny svet. To znamená, že kultúrna a jazyková rozmanitosť je úzko spojená s možnosťami a zdrojmi v digitálnom svete.

Pokrok v oblasti jazykových technológií sa opiera hlavne o schopnosť prístupu a zachovania čoraz rozsiahlejších a presnejších jazykových údajov a zdrojov. Nevyhnutnosťou sa stáva úzka spolupráca medzi výskumom, priemyslom, verejnými a súkromnými vlastníckymi údajmi. Navyše, regulácia používania takýchto údajov by sa mala stať otvorenejšou a základné jazykové zdroje (korpora, lexikóny, encyklopédie atď.) by mali byť interoperabilné a spoločne využívané v otvorenom prostredí. Rámec, ktorý poskytuje smernica o opakovanom použití informácií verejného sektora (smernica 2003/98/ES, známa ako smernica o informáciách verejného sektora), ponúka príležitosť na to, aby sa obrovské množstvo údajov a informácií získaných orgánmi verejnej správy využilo ako cenné jazykovotechnologické zdroje.

Predpokladá sa, že vo viacjazyčnej Európe majú jazykové bariéry zásadné a vzájomne prepojené spoločenské a hospodárske dôsledky, ako napríklad: prehĺbenie jazykovej priepasti, (2) obmedzenie mobility pracovníkov, (3) obmedzenie prístupu k cezhraničným verejným službám, (4) obmedzenie zapojenia občanov do politického procesu a ich účasti na ňom, (5) fragmentácia trhov v oblasti cezhraničného a elektronického obchodu, najmä v prípade malých a stredných podnikov, a (6) obmedzenie prístupu ku kultúrnym a vzdelávacím zdrojom.

Odborníci na jazykové technológie v Európe okrem toho poukazujú na nedostatočnú koordináciu medzi výskumnými činnosťami a trhom s aplikáciami a službami v oblasti jazykových technológií. Nedávne iniciatívy ako META-NET, federácia Cracking the Language Barrier, LT-Innovate a program Nástroje na prepájanie Európy však vyvinuli značné úsilie na opätovné spojenie rozdrobenej komunity.

Viacjazyčnosť v Európe je však komplexnou otázkou, ktorá sa dotýka mnohých zainteresovaných strán v rôznych krajinách s rozličnými vzájomne prepojenými záujmami. Uvedené problémy nevyrieši žiadna izolovaná politika. Naopak – na to, aby sa skutočne využili možnosti viacjazyčnej Európy, je potrebná spoločná a koordinovaná činnosť na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, do ktorej sa zapoja rôzne zainteresované strany.

Európa sa môže stať svetovým lídrom v oblasti jazykovej rozmanitosti a rovnosti jazykov. Nástroje a metódy vytvorené na uľahčenie rozsiahleho používania všetkých európskych jazykov možno rozšíriť do zvyšku sveta. Treba poznamenať, že existuje približne 80 európskych jazykov a že na celom svete ich je 6 000, z ktorých iba asi 2 000 sú písané jazyky a len približne 300 má štandardizovanú podobu. Nástroje a metodiky vyvinuté v Európe by mohli byť užitočné aspoň pre 200 ďalších jazykov na celom svete.

Preto sa v tejto správe navrhujú rôzne politické možnosti, ktoré by zlepšili rovnosť jazykov v Európe pomocou nových technológií, a to (1) zlepšením inštitucionálnych rámcov pre politiky v oblasti jazykových technológií, (2) vytvorením nových výskumných politík na zvýšenie miery využívania jazykových technológií v Európe, (3) využitím politík v oblasti vzdelávania s cieľom zabezpečiť budúcnosť rovnosti jazykov v digitálnom veku a (4) zvýšením podpory pre súkromné spoločnosti a verejné orgány, aby tak mohli lepšie využívať jazykové technológie.

25,4/2018.

STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k rovnosti jazykov v digitálnom veku
(2018/2028(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko(*): Marisa Matias

(*): Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže v Európskej únii je 24 úradných jazykov a viac ako 60 národných, regionálnych, menšinových a znakových jazykov, ako aj jazykov migrantov;
- B. keďže viac ako 20 európskym jazykom hrozí, že ako digitálny jazyk zaniknú; keďže jazykové technológie zohrávajú zásadnú úlohu pri ochrane a podpore jazykovej rozmanitosti, najmä v prípade menej používaných jazykov;
- C. keďže podľa organizácie UNESCO je len 30 – 50 % online obsahu na celom svete v angličtine; keďže vysokokvalitný strojový preklad a počítačom podporovaný preklad pomôžu prekonať jazykové bariéry a zlepšiť prístup k informáciám naprieč jazykmi;
- D. keďže viacjazyčnosť je jedným z najväčších aktív Európy a základnou zásadou EÚ, ktorá podporuje väčšiu blízkosť v Európe pre občanov, ale je aj jednou z najväčších výziev a mala by posilniť rozvoj gigabitovej spoločnosti;
- E. keďže Komisia uznáva, že jednotný digitálny trh musí byť viacjazyčný; keďže nebola navrhnutá žiadna spoločná politika EÚ na riešenie problému jazykových prekážok;
- F. keďže EÚ a jej inštitúcie majú povinnosť posilňovať, podporovať a presadzovať jazykovú rozmanitosť v Európe;
- G. keďže prenikanie cezhraničného elektronického obchodu je veľmi nízke; keďže jazykové technológie môžu prispieť k budúcej európskej cezhraničnej komunikácii a

komunikácii medzi jazykmi, podnietiť hospodársky rast a sociálnu stabilitu a obmedziť prirodzené prekážky, a tým rešpektovať a podporovať súdržnosť a konvergenciu a posilňovať konkurencieschopnosť EÚ v celosvetovom meradle;

- H. keďže jazykové technológie uľahčia komunikáciu a spoluprácu v iných jazykoch, poskytnú ľuďom hovoriacim rôznymi jazykmi rovnaký prístup k informáciám a znalostiam a zlepšia funkcie siete IT;
- I. keďže jazyk predstavuje veľmi významnú časť neustále rastúceho bohatstva veľkých dát (big data);
- J. keďže ťažkosti týkajúce sa prístupu k jazykovým údajom (vrátane online údajov a súborov výskumných údajov) obmedzujú technický rozvoj jazykových technológií;
- K. keďže obrovské množstvo údajov je vyjadrených v ľudských jazykoch; keďže riadenie jazykových technológií by mohlo umožniť širokú škálu inovatívnych produktov a služieb IT v priemysle, obchode, vo verejnej správe, výskume, verejných službách a v administratíve, pričom by sa obmedzili prirodzené prekážky a znížili trhové náklady;
- L. keďže jazykové technológie v Európe stále veľmi zaostávajú v dôsledku fragmentácie trhu, neadekvátneho investovania do znalostí a kultúry, nekoordinovaného výskumu, nedostatočného financovania a právnych prekážok, ale ich súčasný vývoj napreduje rýchlym tempom a majú obrovský potenciál na ďalší pokrok;
- M. keďže technologický rozvoj sa čoraz viac zakladá na jazyku a má dôsledky pre rast a spoločnosť; keďže sú naliehavo potrebné politiky, ktoré viac zohľadňujú jazyky, a technologický, ale aj skutočne multidisciplinárny výskum a vzdelávanie v oblasti digitálnej komunikácie a jazykových technológií a ich vzťahu k rastu a spoločnosti;
- N. keďže dostupnosť technologických nástrojov, ako sú videohry a vzdelávacie aplikácie, v menšinových jazykoch má kľúčový význam pre rozvoj jazykových zručností, najmä v prípade detí;
- O. keďže európske technológie pre ľudské jazyky predstavujú obrovskú príležitosť pre EÚ z hospodárskeho i kultúrneho hľadiska;
- P. keďže poprední aktéri v oblasti jazykových technológií nie sú z Európy a nezaoberajú sa jej osobitnými potrebami;
- Q. keďže v stratégii digitálneho jednotného trhu sa len stručne spomínajú viacjazyčné služby;
- R. keďže došlo k zásadnému pokroku v oblasti umelej inteligencie; keďže jazykové technológie sú nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby umelá inteligencia bola viacjazyčná;
 - 1. zdôrazňuje, že jednotný digitálny nemožno realizovať bez technologických riešení na prekonanie jazykových prekážok; žiada Komisiu, aby vypracovala silnú a koordinovanú stratégiu pre viacjazyčný jednotný digitálny trh;
 - 2. rozhodne podporuje vytvorenie koordinovanej iniciatívy s pevným, udržateľným,

rozsiahlym a dlhodobým systémom financovania jazykových technológií so zameraním na vedecký cieľ, ktorý spočíva v prehĺbení chápania prirodzeného jazyka a zvyšovaní efektívnosti prostredníctvom spoločného využívania znalostí, infraštruktúry a zdrojov; zdôrazňuje, že systém financovania musí fungovať na európskej, národnej a regionálnej úrovni za účasti výskumných centier, akademickej obce, podnikov, najmä MSP a startupov, a ďalších príslušných zainteresovaných strán; zdôrazňuje, že tento projekt by mal byť otvorený, založený na cloudových technológiách a interoperabilný a mal by poskytovať ľahko rozšíriteľné a vysokovýkonné základné nástroje pre viaceré aplikácie jazykových technológií;

3. berie na vedomie úsilie a angažovanosť dobrovoľných snáh o lokalizáciu a internacionalizáciu v rámci rozvoja slobodného softvéru; odporúča zabezpečiť, aby každý systém financovania technológií pre ľudské jazyky mohol pracovať s komunitami otvorených zdrojov a aby tieto komunity mali k nemu prístup;
4. zdôrazňuje, že je potrebné znížiť technologické rozdiely medzi jazykmi posilnením prenosu znalostí a technológií;
5. zdôrazňuje, že kultúrna rozmanitosť a viacjazyčnosť v Európe by mohli mať prospech z cezhraničného prístupu k obsahu, najmä na vzdelávacie účely;
6. naliehavo požaduje vypracovanie opatrení a primerané financovanie s cieľom umožniť európskym MSP a startupom ľahký prístup a využívanie jazykových technológií, aby mohli rozšíriť svoje podnikanie online prostredníctvom prístupu na nové trhy a k novým príležitostiam rozvoja, a tým zvýšiť svoju úroveň inovácií a tvorby pracovných miest;
7. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila platformu financovania technológie pre ľudské jazyky, ktorá bude vychádzať z vykonávania siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu a technického rozvoja, programu Horizont 2020 a Nástroja na prepájanie Európy (NPE); navyše sa domnieva, že Komisia by mala klásť dôraz na výskumné oblasti potrebné na zabezpečenie hlbokého chápania jazyka, ako je napríklad výpočtová lingvistika, lingvistika, umelá inteligencia, jazykové technológie, počítačová veda a kognitívna veda;
8. zdôrazňuje úlohu EÚ, členských štátov, univerzít a ďalších verejných inštitúcií, pokiaľ ide o prispievanie k zachovaniu ich jazykov v digitálnom svete a vytváranie databáz a technológií prekladu pre všetky jazyky EÚ vrátane jazykov, ktoré sú menej rozšírené; požaduje koordináciu medzi výskumom a priemyslom so spoločným cieľom zlepšiť digitálne možnosti prekladu jazyka a s otvoreným prístupom k údajom potrebným na technologický pokrok;
9. berie na vedomie, že sa prehlbujú rozdiely medzi angličtinou a ostatnými jazykmi EÚ v oblasti technológií, čo vedie k nerovnému prístupu k informáciám medzi vekovými skupinami, rôznymi regiónmi a členskými štátmi, ako aj medzi ľuďmi s rôznymi úrovňami vzdelania; zdôrazňuje, že nerovnosť by sa zmenšila sprístupnením obsahu v rôznych jazykoch EÚ;
10. poukazuje na to, že jazyk môže byť prekážkou pre prenos vedeckých znalostí; konštatuje, že väčšina uznávaných vedeckých časopisov vychádza v angličtine, čo vedie k veľkému posunu v tvorbe a šírení akademických znalostí; zdôrazňuje potrebu

zohľadniť tieto podmienky vytvárania znalostí v európskych výskumných a inovačných politikách a programoch; naliehavo vyzýva Komisiu, aby hľadala riešenia na zabezpečenie dostupnosti vedeckých poznatkov v iných jazykoch ako angličtine a podporovala rozvoj umelej inteligencie pre prirodzený jazyk;

11. konštatuje, že systémy otvorených zdrojov a slobodného softvéru sú prínosom pre občanov EÚ, pretože komerčné algoritmy nie sú verejne dostupné, zatiaľ čo slobodné algoritmy môže každý záujemca preskúmať a podieľať sa na ďalšom rozvoji technológie, čo následne pomáha udržiavať strojové jazyky aktuálne a riadne fungujúce;
12. berie na vedomie citlivú povahu niektorých informácií vkladaných do prekladateľských systémov, ktoré z dôvodu ochrany osobných údajov a súkromia nemožno poskytovať obchodným spoločnostiam a ich voľne dostupnému softvéru, pretože nie je jasné, ako by spoločnosti mohli využiť znalosti získané prostredníctvom prekladateľských programov, napríklad v prípade zdravotných údajov;
13. poznamenáva, že je potrebný prierezový výskum a štúdie o dôsledkoch minorizácie jazykov v digitálnom svete a jej vplyve na rovnosť a prístup k informáciám;
14. podporuje rozvoj viacjazyčných verejných elektronických služieb v rámci európskych, vnútroštátnych a prípadne regionálnych a miestnych správ prostredníctvom inovatívnych, inkluzívnych a podporných jazykových technológií, ktoré znížia rozdiely medzi jazykmi a jazykovými spoločnosťami, podporia rovnaký prístup k službám, podnietia mobilitu podnikov, občanov a pracovníkov v Európe a zabezpečia dosiahnutie inkluzívneho viacjazyčného jednotného digitálneho trhu;
15. konštatuje, že jazykové technológie sú najprv dostupné v anglickom jazyku; uvedomuje si, že veľkí globálni a európski výrobcovia a spoločnosti často vyvíjajú jazykové technológie aj pre hlavné európske jazyky s relatívne veľkými trhmi: španielsky, francúzsky a nemecký (tieto jazyky už trpia v niektorých podoblastiach nedostatkom zdrojov); zdôrazňuje však, že by sa mali prijať všeobecné opatrenia na úrovni EÚ (politika, financovanie, výskum a vzdelávanie) s cieľom zabezpečiť rozvoj jazykových technológií pre úradné jazyky EÚ, ktoré sú menej rozšírené, a mali by sa zaviesť osobitné opatrenia na úrovni EÚ (politika, financovanie, výskum a vzdelávanie) s cieľom zahrnúť a podporiť regionálne a menšinové jazyky v rámci takéhoto rozvoja;
16. trvá na tom, že je potrebné lepšie využívať nové technologické prístupy, ktoré sú založené na zvýšenom výpočtovom výkone a lepšom prístupe k značnému objemu dát, s cieľom podporiť rozvoj neurónových sietí hĺbkového učenia, vďaka ktorým sú technológie pre ľudské jazyky skutočným riešením problému jazykových prekážok; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila dostatočné financovanie na podporu takéhoto technologického rozvoja;
17. poukazuje na to, že jazyky s menším počtom používateľov potrebujú náležitú podporu zainteresovaných strán vrátane písomolejární pre diakritické znamienka, výrobcov klávesníc a systémov pre správu obsahu s cieľom riadne ukladať, spracúvať a zobrazovať obsah v takýchto jazykoch; žiada Komisiu, aby posúdila, ako možno takúto podporu podnietiť a zahrnúť ako odporúčanie v rámci postupu verejného obstarávania v EÚ;

18. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť spoluprácu medzi priemyslom a vlastníkmi údajov; kladie dôraz na nutnosť prispôbiť regulačný rámec a zabezpečiť otvorenejšie a interoperabilnejšie využívanie a zhromažďovanie jazykových zdrojov;
19. je presvedčený, že integrátori IKT v EÚ by mali získať hospodárske stimuly v záujme urýchlenia poskytovania služieb založených na cloudových technológiách, aby sa umožnila plynulá integrácia technológií pre ľudské jazyky do ich aplikácií elektronického obchodu, najmä s cieľom zabezpečiť, že MSP budú využívať výhody automatizovaného prekladu;
20. zdôrazňuje, že Európa si musí zaistiť svoje vedúce postavenie v oblasti umelej inteligencie zameranej na jazyky; pripomína, že spoločnosti EÚ majú najlepšie predpoklady na poskytovanie riešení prispôbených našim osobitným kultúrnym, spoločenským a hospodárskym potrebám;
21. vyzýva Komisiu, aby finančne podporovala titulkovanie, dabovanie a preklad videohier a softvérových aplikácií do menšinových jazykov;
22. konštatuje, že súčasné digitálne nástroje a zdroje pre menej používané jazyky vrátane digitálnej dostupnosti všetkých ortografií a prostriedkov na preklad a digitalizáciu posunkovej reči nie sú dostatočné; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby finančne podporovali projekty, ktoré rozvíjajú, zhromažďujú a propagujú najlepšie zdroje, a to vrátane rozloženia klávesníc, slovníkov, prekladateľského softvéru a najlepších postupov na využívanie jazykov, ktorým hrozí digitálne vylúčenie.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	24.4.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 61 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, David Borrelli, Jonathan Bullock, Cristian-Silviu Buşoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Rebecca Harms, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Christelle Lechevalier, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Julia Reda, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pilar Ayuso, Cornelia Ernst, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Werner Langen, Rupert Matthews, Răzvan Popa, Dominique Riquet, Theodor Dumitru Stolojan
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosa D'Amato

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

61	+
ALDE	Fredrick Federley, Kaja Kallas, Angelika Mlinar, Morten Helveg Petersen, Dominique Riquet, Lieve Wierinck
ECR	Edward Czesak, Ashley Fox, Hans-Olaf Henkel, Zdzisław Krasnodębski, Rupert Matthews, Evžen Tošenovský
EFDD	Rosa D'Amato, Dario Tamburrano
ENF	Barbara Kappel
GUE/NGL	Cornelia Ernst, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis
NI	David Borrelli
PPE	Pilar Ayuso, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Nadine Morano, Angelika Niebler, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Theodor Dumitru Stolojan, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Hermann Winkler
S&D	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, Adam Gierek, Theresa Griffin, Eva Kaili, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Edouard Martin, Csaba Molnár, Dan Nica, Miroslav Poche, Răzvan Popa, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Jakop Dalunde, Rebecca Harms, Julia Reda, Claude Turmes

1	-
EFDD	Jonathan Bullock

2	0
ENF	Angelo Ciocca, Christelle Lechevalier

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM

Dátum prijatia	19.6.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 21 -: 0 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Angel Dzhabazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Rupert Matthews, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marlene Mizzi, Liliana Rodrigues, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto, Francis Zammit Dimech

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

21	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Yana Toom
GUE/NGL	Curzio Maltese
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Bogdan Brunon Wenta, Francis Zammit Dimech, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Petra Kammerevert, Krystyna Lybacka, Marlene Mizzi, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Jill Evans

0	-

4	0
ECR	Angel Dzhabazki, Rupert Matthews, Remo Sernagiotto
ENF	Dominique Bilde

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania